

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Индивидуален финансов отчет

ХИМИМПОРТ АД

31 декември 2016 г.

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	-
Доклад на независимия одитор	-
Отчет за финансовото състояние	1
Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Отчет за промените в собствения капитал	4
Отчет за паричните потоци	6
Пояснения към индивидуалния финансов отчет	7

Отчет за финансовото състояние

	Пояснение	31 декември	31 декември
		2016	2015
		'000 лв.	'000 лв.
Активи			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	5	7 686	15 862
Нематериални активи		5	-
Инвестиционни имоти	6	35 831	33 572
Инвестиции в дъщерни предприятия	7	787 201	748 919
Дългосрочни финансови активи	8	46 171	42
Дългосрочни вземания от свързани лица	33	27 509	90 946
Дългосрочни предоставени заеми	9	127 014	104 269
Нетекущи активи		1 031 417	993 610
Текущи активи			
Материални запаси	11	-	367
Краткосрочни финансови активи	12	117 161	149 709
Предоставени заеми	13	101 757	139 266
Търговски и други вземания	14	44 731	44 809
Вземания от свързани лица	33	126 683	275 840
Вземания във връзка с данъци върху дохода		60	-
Пари и парични еквиваленти	15	76 359	75 058
Текущи активи		466 751	685 049
Общо активи		1 498 168	1 678 659

Съставил: _____
/А. Керезов/

Дата: 28 март 2017 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 31 март 2017 г.

Марий Апостолов

Управител

Грант Торнтон ООД

Одиторско дружество

Изпълнителен директор: _____
/И. Каменов/

Зорница Джамбазка

Регистриран одитор отговорен за одита

Поясненията към индивидуалния финансов отчет от стр. 7 до стр. 52 представляват неразделна част от него.

Отчет за финансовото състояние (продължение)

Собствен капитал и пасиви	Пояснение	31 декември 2016 '000 лв.	31 декември 2015 '000 лв.
Собствен капитал			
Акционерен капитал	16.1	239 646	239 646
Премия резерв	16.2	260 615	260 615
Преоценки по планове с дефинирани доходи		66	64
Други резерви	16.3	59 824	59 824
Неразпределена печалба от минали години		641 986	612 514
Текущ финансов резултат		33 748	40 256
Общо собствен капитал		1 235 885	1 212 919
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Дългосрочни банкови и други заеми	19	43 078	54 880
Дългосрочни задължения към свързани лица	33	13 333	172 171
Дългосрочни задължения за дивиденди	17	-	8 081
Пенсионни задължения към персонала	18.2	24	21
Отсрочени данъчни пасиви	10	18 952	16 852
Нетекущи пасиви		75 387	252 005
Текущи пасиви			
Краткосрочни банкови и други заеми	19	32 713	30 743
Търговски и други задължения	20	28 145	25 866
Краткосрочни задължения към свързани лица	33	116 885	140 060
Краткосрочни задължения за дивиденди	17	9 063	16 790
Задължения за данъци върху дохода		-	192
Пенсионни и други задължения към персонала	18.2	90	84
Текущи пасиви		186 896	213 735
Общо пасиви		262 283	465 740
Общо собствен капитал и пасиви		1 498 168	1 678 659

Съставил: _____

/А. Керезов/

Дата: 28 март 2017 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 31 март 2017 г.

Марий Апостолов

Управител

Грант Торнтон ООД

Одиторско дружество

Изпълнителен директор: _____

/И. Каменов/

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор отговорен за одита

Поясненията към индивидуалния финансов отчет от стр. 7 до стр. 52 представляват неразделна част от него.

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Печалба от операции с финансови инструменти	21	21 424	61 115
Загуба от операции с финансови инструменти	22	(13 841)	(27 006)
Нетен резултат от операции с финансови инструменти		7 583	34 109
Приходи от лихви	23	20 980	30 880
Разходи за лихви	24	(8 395)	(22 509)
Нетни приходи от лихви		12 585	8 371
Други финансови приходи	25	894	4 229
Други финансови разходи	25	(819)	(4 295)
Нетни други финансови приходи/(разходи)		75	(66)
Приходи от дивиденди	26	14 859	1 151
Приходи от оперативна дейност	27	4 826	1 806
Печалба от продажба на нетекущи активи	28	876	42
Разходи за оперативна дейност	29	(4 956)	(5 139)
Печалба за периода преди данъци		35 848	40 274
Разходи за данъци	30	(2 100)	(18)
Нетна печалба за периода		33 748	40 256
Друг всеобхватен доход:			
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	18.2	2	29
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата	30	-	(3)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		2	26
Общо всеобхватен доход		33 750	40 282
Доход на акция в лв.	31	0.17	0.27
Доход на акция с намалена стойност в лв.	31	0.15	0.18

Съставил: _____
/А. Керезов/

Дата: 28 март 2017 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 31 март 2017 г.

Марий Апостолов

Управител

Грант Торнтон ООД

Одиторско дружество

Изпълнителен директор: _____

/И. Каменов/

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор отговорен за одита

Поясненията към индивидуалния финансов отчет от стр. 7 до стр. 52 представляват неразделна част от него.

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са в '000 лв.	Акционерен капитал	Премиен резерв	Преоценки по планове с дефинирани доходи	Други резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2016 г.	239 646	260 615	64	59 824	652 770	1 212 919
Разпределение на дивиденди	-	-	-	-	(10 784)	(10 784)
Транзакции със собствениците	-	-	-	-	(10 784)	(10 784)
Печалба за годината	-	-	-	-	33 748	33 748
Друг всеобхватен доход	-	-	2	-	-	2
Общо всеобхватен доход	-	-	2	-	33 748	33 750
Салдо към 31 декември 2016 г.	239 646	260 615	66	59 824	675 734	1 235 885

Съставил:
 /А. Керезов/
 Дата: 28 март 2016 г.
 Заверил съгласно одиторски доклад от 31 март 2016 г.
 Марий Апостолов
 Управител
 Грант Торнтон ООД
 Одиторско дружество

Изпълнителен директор:
 /И. Каменов/
 Зорница Джамбазка
 Регистриран одитор отговорен за одита

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември (продължение)

Всички суми са в '000 лв.	Акционерен капитал	Премиен резерв	Преоценки по планове с дефинирани доходи	Други резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2015 г.	239 646	260 615	38	59 836	612 514	1 172 649
Печалба за годината	-	-	-	-	40 256	40 256
Друг всеобхватен доход	-	-	26	-	-	26
Общо всеобхватен доход	-	-	26	-	40 256	40 282
Други изменения на собствения капитал	-	-	-	(12)	-	(12)
Салдо към 31 декември 2015 г.	239 646	260 615	64	59 824	652 770	1 212 919

Състави: _____
 /А. Керезов/
 Дата: 28 март 2016 г.
 Заверил съгласно одиторски доклад от 31 март 2016 г.
 Марий Апостолов
 Управител
 Грант Торнтон ООД
 Одиторско дружество

Изпълнителен директор: _____
 /И. Каменов/
 Зорница Джамбазка
 Регистриран одитор отговорен за одита

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2016	2015
	'000 лв.	'000 лв.
Оперативна дейност		
Постъпления от краткосрочни заеми	70 070	90 776
Плащания по краткосрочни заеми	(84 322)	(144 153)
Постъпления / (плащания) от краткосрочни финансови активи	52 283	(3 714)
Постъпления от клиенти	3 376	1 093
Плащания към доставчици	(2 486)	(3 060)
Постъпления от лихви	33 360	37 094
Плащания на лихви, комисионни и други	(10 137)	(17 222)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(1 416)	(2 015)
Платен корпоративен данък	(176)	(1 525)
Платени други данъци	(2 016)	(378)
Други постъпления	1 169	1 817
Нетен паричен поток от оперативна дейност	59 705	(41 287)
Инвестиционна дейност		
Придобиване на нетекущи активи	5 (14)	(31)
Постъпления от продажба на нетекущи активи	-	25
Придобиване на участия в дъщерни предприятия	(2)	(23)
Постъпления от продажба на участия в дъщерни предприятия	2 543	-
Получени дивиденди	5 388	-
Постъпления от предоставени дългосрочни заеми	18 511	3 156
Предоставени дългосрочни заеми	(64 430)	(6 599)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(38 004)	(3 472)
Финансова дейност		
Изплатени дивиденди	17, 35 (7 330)	(6 391)
Получени дългосрочни заеми	18 948	58 675
Плащания по получени дългосрочни заеми	(30 121)	(13 436)
Плащания на лихви по получени заеми	(1 820)	(2 255)
Плащания по финансов лизинг	-	(5)
Нетен паричен поток от финансова дейност	(20 323)	36 588
Нетно изменение на пари и парични еквиваленти	1 378	(8 171)
Пари и парични еквиваленти в началото на периода	75 058	84 147
Загуба от валутна преоценка на пари и парични еквиваленти	(77)	(918)
Пари и парични еквиваленти в края на периода	15 76 359	75 058

Съставил:

/А. Керезов/

Дата: 28 март 2017 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 31 март 2017 г.

Марий Апостолов

Управител

Грант Торнтон ООД

Одиторско дружество

Изпълнителен директор:

/И. Каменов/

Зорница Джамбазка

Регистриран одитор отговорен за одита

Поясненията към индивидуалния финансов отчет от стр. 7 до стр. 52 представляват неразделна част от него.

Пояснения към индивидуалния финансов отчет

1. Предмет на дейност

Химимпорт АД е регистрирано като акционерно дружество от Софийски градски съд на 24.01.1990 г. с ЕИК 000627519. Седалището и адресът на управление на Дружеството е ул. Стефан Караджа №2, София.

Дружеството е регистрирано на Българска Фондова Борса – София на 30 октомври 2006 г. с борсов код БС4 за обикновени акции на Дружеството.

Основната дейност на Дружеството се състои в:

- Придобиване, управление и продажба на участия в български и чуждестранни дружества;
- Финансиране на дружества, в които дружеството участва;
- Банкови услуги, финанси, общо застраховане, животозастраховане и пенсионно осигуряване;
- Добив на нефт и газ;
- Изграждане на мощности в областта на нефтопреработвателната промишленост, производството на биогорива и производство на изделия от каучук;
- Производство и търговия с петролни и химически продукти и природен газ;
- Производство на растителни масла, изкупуване, преработка и търговия със зърнени храни;
- Авиационен транспорт и наземни дейности по обслужване и ремонт на самолети и самолетни двигатели;
- Речен и морски транспорт и пристанищна инфраструктура;
- Търговско представителство и посредничество;
- Комисионна, спедиционна и складова дейност.

Дружеството се управлява чрез двустепенна система на управление, включваща Надзорен съвет и Управителен съвет.

Членове на Надзорния съвет на дружеството са:

Инвест Кешитъл АД
ЦКБ Груп ЕАД
Марияна Баждарова

Членове на Управителния съвет на дружеството са:

Александър Керезов
Иво Каменов
Марин Митев
Никола Мишев
Миролюб Иванов
Цветан Ботев

Дружеството се представлява от изпълнителните директори Иво Каменов и Марин Митев, заедно и поотделно.

Броят на служителите на Химимпорт АД към 31.12.2016 г. е 41 (2015:42).

Крайният собственик на дружеството, който изготвя консолидирани финансови отчети, е Инвест Кепитъл АД, което не е регистрирано на фондова борса.

2. Основа за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет на Дружеството е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Индивидуалният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2015 г.), освен ако не е посочено друго.

Този финансов отчет е индивидуален. Дружеството съставя и консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС), в който инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“.

Индивидуалният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Дружеството ръководството очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на индивидуалния финансов отчет.

3. Счетоводна политика и промени през периода

3.1. Общи положения и нови стандарти, изменения и разяснения, които са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2016 г.

Дружеството е приложило следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2016 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Дружеството:

- МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“, МСФО 12 „Оповестяване на дялови участия в други предприятия“ и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ – Инвестиционни дружества (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС

- МСФО 11 „Съвместни ангажименти“ (изменен) – Придобиване на дял в съвместна дейност, в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС
- МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (изменен) – Оповестявания, в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС
- МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 38 „Нематериални активи“ (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС
- МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 41 „Земеделие“ (изменени) – Плодоносни растения, в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС
- МСС 27 „Индивидуални финансови отчети“ (изменен), в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС
- Годишни подобрения 2012 - 2014 г. в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2016 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

- МСФО 2 „Плащане на базата на акции“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 4 „Застрахователни договори“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“ и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменени), датата на влизане в сила още не е определена, все още не са приети от ЕС
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 16 „Лизинги“ в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- МСС 7 „Отчети за паричните потоци“ (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС
- МСС 12 „Данъци върху дохода“ (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

- МСС 40 “Инвестиционни имоти” (изменен) – Трансфер на инвестиционни имоти в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС
- КРМСФО 22 “Сделки и авансови плащания в чуждестранна валута” в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС
Годишни подобрения на МСФО 2014-2016 г.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Индивидуалният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към индивидуалния финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на индивидуалния финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети”. Дружеството прие да представя отчетта за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции в индивидуалния финансов отчет; или
- в) прекласифицира позиции в индивидуалния финансов отчет.

През 2016 г. е представен един сравнителен период.

4.3. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Дружеството. Налице е контрол, когато Дружеството е изложено на, или има права върху, променливата възвръщаемост от неговото участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. В индивидуалния финансов отчет на Дружеството инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Дружеството признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

4.4. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при урежда-

нето на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.5. Отчитане по сегменти

Ръководството определя оперативните сегменти базирайки се на видовете дейности, които предлага Дружеството. Дейността на дружеството се осъществява в един сегмент на неконсолидирана база - финансов сектор.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 „Оперативни сегменти” Дружеството прилага политика на оценяване, съответстваща на политиката на оценяване, използвана в Индивидуалния финансов отчет.

Финансовите приходи и разходи се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегмента в предходни отчетни периоди.

4.6. Приходи

Приходите включват приходи от продажба на стоки и предоставяне на услуги. Приходите от основните стоки и услуги са представени в пояснение 21, 23, 25, 26 и 28.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, всички търговски отстъпки и количествени рабати, направени от Дружеството.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Дружеството, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

4.6.1. Продажба на стоки

При продажбата на стоки приход се признава, когато Дружеството е прехвърлило на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените стоки. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

4.6.2. Предоставяне на услуги

Приходите от услуги се признават, когато услугите са предоставени в съответствие със степента на завършеност на договора към датата на индивидуалния финансов отчет.

Приходът от наеми от предоставяне на инвестиционните имоти на Дружеството по договори за оперативен лизинг се признава на база на линейния метод за периода на лизинга.

4.6.3. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.7. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.8. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за лихви”.

4.9. Нематериални активи

Нематериалните активи включват софтуерни продукти. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер 2 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за оперативна дейност”.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.10. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на имоти, машини и съоръжения се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейния метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради и съоръжения	25 години
• Машини и оборудване	3-5 години
• Компютри	2 години
• Други	7 години

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.11. Отчитане на лизинговите договори

Дружеството като лизингополучател

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг” правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните

лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В отчета за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

4.12. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения, инвестиции в дъщерни дружества

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индигират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.13. Инвестиционни имоти

Дружеството отчита като инвестиционни имоти сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на капитала, по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всички разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в отчета за финансовото състояние по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или от продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата на ред „Приходи от оперативна дейност“.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати в индивидуалния финансов отчет на Дружеството, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Дружеството да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Дружеството отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход съответно на ред „Приходи от оперативна дейност“ и ред „Разходи за оперативна дейност“, и се признават, както е описано в пояснение 4.6 и пояснение 4.7.

4.14. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Дружеството ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.14.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Дружеството. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на индивидуалния финансов отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на редове „Други финансови разходи”, „Други финансови приходи”, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Разходи за оперативна дейност”.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на индивидуалния финансов отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за оперативна дейност”.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени при първоначалното им признаване

като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Активите от тази категория се оценяват по справедлива стойност, чийто изменения се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на активен пазар.

Инвестиции, държани до падеж

Инвестиции, държани до падеж, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани или определяеми плащания и определена дата на падежа, различни от кредити и вземания. Инвестициите се определят като държани до падеж, ако намерението на ръководството на Дружеството е да ги държи до настъпване на падежа им. Инвестициите, държани до падеж, последващо се оценяват по амортизирана стойност чрез метода на ефективната лихва. При наличието на обективни доказателства за обезценка на инвестицията на базата на кредитен рейтинг, финансовите активи се оценяват по настояща стойност на очакваните бъдещи парични потоци. Всички промени в преносната стойност на инвестицията, включително загубата от обезценка, се признават в печалбата или загубата.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, които са определени като финансови активи на разположение за продажба или не спадат към нито една от останалите категории финансови активи. Финансовите активи на разположение за продажба на Дружеството включват акции и дялове. Финансовите активи от тази категория последващо се оценяват по справедлива стойност с изключение на тези, за които няма котировки на пазарната цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена. Последните се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент или по себестойност, в случай че нямат фиксиран падеж. Промените в справедливата им стойност се отразяват в другия всеобхватен доход и се представят в съответния резерв в отчета за собствения капитал, нетно от данъци, с изключение на загубите от обезценка и валутни курсови разлики на парични активи, които се признават в печалбата или загубата. Когато финансов актив на разположение за продажба бъде продаден или обезценен, натрупаните печалби и загуби, признати в другия всеобхватен доход, се прекласифицират от собствения капитал в печалбата или загубата за отчетния период и се представят като прекласифицираща корекция в другия всеобхватен доход. Лихви, изчислени по метода на ефективната лихва, и дивиденди се признават в печалбата или загубата като „финансови приходи“. Възстановяване на загуби от обезценка се признава в другия всеобхватен доход с изключение на дълговите финансови инструменти, при които възстановяването се признава в печалбата или загубата, само ако възстановяването може обективно да бъде свързано със събитие, настъпило след момента на признаване на обезценката.

4.14.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват банкови и други заеми и овърдрафти, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално

неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Разходи за лихви” или „Приходи от лихви”.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Банковите и други заеми са взети с цел дългосрочно и краткосрочно подпомагане на дейността на Дружеството. Те са отразени в отчета за финансовото състояние на Дружеството, нетно от разходите по получаването на заемите. Финансови разходи като премия, платима при уреждане на дълга или обратното му изкупуване, и преки разходи по сделката се отнасят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите по обикновените акции, платими на акционерите, се признават, когато дивидентите са одобрени на общото събрание на акционерите.

4.15. Материални запаси

Материалните запаси включват материали и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода средно-претеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.16. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на индивидуалния финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.21.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.17. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки и безсрочни депозити.

4.18. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Премийният резерв включва премии, получени при емитиране на собствен капитал. Всички разходи по сделки, свързани с емитиране на акции, са приспаднати от внесения капитал.

Другите резерви са формирани на база изискванията на Търговския закон за формиране на законови резерви.

Неразпределената печалба включва натрупаните печалби и непокрити загуби от минали периоди.

Всички транзакции със собствениците на Дружеството са представени отделно в отчета за собствения капитал.

4.19. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсиреми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати.

Задължението, признато в отчета за финансовото състояние относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период, включваща корекциите за непризнати актюерски печалби или загуби и разходи за извършени услуги.

Ръководството на Дружеството оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на вероятност за оттегляне и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на държавни ценни книжа.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход.

Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за лихви”. Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени в „Разходи за оперативна дейност”.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала” по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

4.20. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период,

като се вземат предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.21. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.22.

4.21.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.22. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на индивидуалния финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.22.1. Обезценка на дъщерни дружества

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.12). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.22.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2016 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснение 5. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване.

4.22.3. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи е на стойност 24 хил. лв. (за 2015 г. - 21 хил. лв.) и е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на вероятност за оттегляне и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на държавни ценни книжа.

4.22.4. Справедлива стойност на финансови инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котираны цени на активен пазар. Подробности относно използваните предположения са представени в поясненията за финансови активи и пасиви. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

5. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Дружеството включват сгради, машини и оборудване, транспортни средства, разходи за придобиване и други. Балансовата стойност към 31 декември 2016 г. може да бъде анализирана, както следва:

	Земя	Сгради	Машини и оборудване	Транспортни средства	Други	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2016 г.	8 178	26	222	113	1 407	6 370	16 316
Новопридобити активи	-	-	3	-	4	-	7
Отписани активи	(8 178)	-	-	-	-	-	(8 178)
Салдо към 31 декември 2016 г.	-	26	225	113	1 411	6 370	8 145
Амортизация							
Салдо към 1 януари 2016 г.	-	(21)	(221)	(113)	(99)	-	(454)
Амортизация	-	(1)	(2)	-	(2)	-	(5)
Салдо към 31 декември 2016 г.	-	(22)	(223)	(113)	(101)	-	(459)
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	-	4	2	-	1 310	6 370	7 686

Балансовата стойност към 31 декември 2015 г. може да бъде анализирана, както следва:

	Земя	Сгради	Машини и оборудване	Транспортни средства	Други	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2015 г.	8 178	26	221	203	1 397	6 370	16 395
Новопридобити активи	441	-	1	-	35	-	477
Отписани активи	(441)	-	-	(90)	(25)	-	(556)
Салдо към 31 декември 2015 г.	8 178	26	222	113	1 407	6 370	16 316
Амортизация							
Салдо към 1 януари 2015 г.	-	(20)	(207)	(202)	(93)	-	(522)
Отписани активи	-	-	-	90	-	-	90
Амортизация	-	(1)	(14)	(1)	(6)	-	(22)
Салдо към 31 декември 2015 г.	-	(21)	(221)	(113)	(99)	-	(454)
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	8 178	5	1	-	1 308	6 370	15 862

Всички разходи за амортизация са включени в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за оперативна дейност”.

Дружеството не е заложило имоти, машини и съоръжения като обезпечение по свои задължения.

6. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Дружеството включват земя и сграда, които се намират на ул. ”Батенберг” № 1, гр. София, които се държат с цел увеличаване стойността на капитала.

Справедливата стойност на инвестиционните имоти е определена от лицензирани оценители на базата на приходния метод към 31.12.2016 г. и 31.12.2015 г.

Промените в балансовите стойности могат да бъдат представени както следва:

	Инвестиционни имоти
	‘000 лв.
Балансова стойност към 1 януари 2015 г.	33 572
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	33 572
Печалба от промяна на справедливата стойност	2 259
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	35 831

През 2016 г. и 2015 г. не са извършени подобрения на инвестиционните имоти. За 2016 г. и 2015 г. не са реализирани доходи от инвестиционните имоти и не са отчетени преки оперативни разходи. Инвестиционните имоти са заложени като обезпечение по получени заеми, виж пояснение 19.1.

7. Инвестиции в дъщерни предприятия

Към 31.12.2016 г. Дружеството има следните преки инвестиции в дъщерни предприятия:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	31.12.2016 '000 лв.	участие %	31.12.2015 '000 лв.	участие %
ЦКБ Груп ЕАД	България	Финансов сектор	256 826	100.00%	210 270	100.00%
Зърнени храни България АД	България	Производство и търговия	165 363	63.65%	165 363	63.65%
Бългериян Еървейз Груп ЕАД	България	Въздушен транспорт	209 611	100.00%	209 611	100.00%
Българска Корабна Компания ЕАД	България	Морски и речен транспорт	44 393	100.00%	44 393	100.00%
Централна Кооперативна Банка АД	България	Финансов сектор	22 492	6.60%	33 707	9.90%
Спортен Комплекс Варна АД	България	Недвижими имоти	22 474	65.00%	22 474	65.00%
Проучване и добив на нефт и газ АД	България	Производство и търговия	16 929	13.84%	16 929	13.84%
Пристанище Леспорт АД	България	Морски и речен транспорт	16 380	99.00%	16 380	99.00%
ЗАД Армеец	България	Финансов сектор	20 736	9.89%	19 263	8.98%
Булхимекс ГмбХ	Германия	Производство и търговия	2 500	100.00%	2 500	100.00%
Енергопроект АД	България	Инженерен сектор	2 168	83.25%	2 166	83.20%
Транс Интеркар ЕООД	България	Транспорт	4 855	100.00%	2 095	100.00%
Национална стокова борса АД	България	Производство и търговия	1 879	67.00%	1 879	67.00%
ТИ АД	България	Производство и търговия	480	87.67%	480	87.67%
ХГХ Консулт ООД	България	Услуги	111	59.34%	111	59.34%
Прайм Лега Консулт ООД	България	Услуги	4	70.00%	4	70.00%
Глобъл Инвест Холдинг Б.В.	Холандия	Финансов сектор	-	-	1 294	100.00%
			787 201		748 919	

Инвестициите в дъщерни предприятия са отразени в индивидуалния финансов отчет на Дружеството по себестойност.

През отчетния период са настъпили следните промени по отношение на инвестициите в дъщерните предприятия:

- през 2016 г. Химимпорт АД придобива нови 3 000 броя акции от дъщерното дружество ЗАД Армеец, в резултат на което увеличи участието си с 0.91 %. Общата цена на придобиване възлиза на 1 474 хил. лв.;
- през 2016 г. Химимпорт АД придобива нови 0.05 % от капитала на Енергопроект АД за 2 хил. лв.;
- през 2016 г. Химимпорт продаде 3 727 042 броя акции от дъщерното си дружество Централна Кооперативна Банка АД, представляващи 3.30%, с което намали участието си на 6.60%.
- през 2016 г. Химимпорт АД продаде цялата си инвестиция в Глобъл Инвест Холдинг Б.В.
- През 2016 г. увеличението на инвестицията в дружеството ЦКБ Груп ЕАД в размер на 46 556 хил. лв. представлява суми, предоставени на дъщерното дружество по договор за заем, които нямат срок за погасяване и могат да бъдат погасявани по решение на дъщерното дружество.

8. Дългосрочни финансови активи

Сумите, признати в отчета за финансовото състояние, се отнасят към категорията на финансови активи на разположение за продажба:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Финансови активи на разположение за продажба		
Инвестиции в акции и дялове	42	42
Конвертируеми облигации	46 129	-
	<u>46 171</u>	<u>42</u>

Представените инвестиции в акции и дялове на дружества на разположение за продажба в размер на 42 хил. лв. не се търгуват на регулиран пазар и справедливата им стойност не може да бъде надеждно оценена, поради което те се отчитат по стойност на придобиване. Конвертируемите облигации в размер на 46 129 хил. лв. представляват 23 000 бр. облигации, емитирани от ЦКБ АД, с номинална стойност 1 000 евро, с краен падеж на 10 декември 2023 г. Облигациите са конвертируеми в обикновени акции на ЦКБ АД и са лихвоносни, като лихвата е при годишен лихвен процент 3.6%

9. Дългосрочни предоставени заеми

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Дългосрочни предоставени заеми	127 014	104 269
	<u>127 014</u>	<u>104 269</u>

Дългосрочните предоставени заеми представляват главница и натрупани лихви към тях на заеми, предоставени от Дружеството на несвързани лица. Заемите са предоставени при пазарни лихвени нива. Крайният срок за погасяване на предоставените заеми е след 31.12.2017 г. Заемите не са обезпечени.

10. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени както следва:

Отсрочени данъчни пасиви/(активи)	1 януари 2016 '000 лв.	Признати в печалбата или загубата '000 лв.	31 декември 2016 '000 лв.
Нетекущи активи			
Нетекущи инвестиции	6 613	-	6 613
Инвестиционни имоти	2 901	234	3 135
Текущи активи			
Краткосрочни финансови активи	7 346	2 008	9 354
Търговски вземания	(1)	1	-
Нетекущи пасиви			
Пенсионни задължения към персонала	(3)	-	(3)
Текущи пасиви			
Задължения към персонала	(4)	(1)	(5)
Данъчна загуба	-	(142)	(142)
	16 852	2 100	18 952
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	(8)		(150)
Отсрочени данъчни пасиви	16 860		19 102
Нетно отсрочени данъчни пасиви	16 852		18 952

Отсрочените данъци за сравнителния период през 2015 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви/(активи)	1 януари 2015	Признати в друг всеобхватен ДОХОД	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2015
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Нетекущи активи				
Нетекущи инвестиции	6 613	-	-	6 613
Инвестиционни имоти	2 901	-	-	2 901
Текущи активи				
Краткосрочни финансови активи	7 568	-	(222)	7 346
Търговски вземания	(1)	-	-	(1)
Нетекущи пасиви				
Пенсионни задължения към персонала	(5)	3	(1)	(3)
Текущи пасиви				
Задължения към персонала	(3)	-	(1)	(4)
	17 073	3	(224)	16 852
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	(9)			(8)
Отсрочени данъчни пасиви	17 082			16 860
Нетно отсрочени данъчни пасиви	17 073			16 852

Всички отсрочени данъчни активи и пасиви са включени в отчета за финансовото състояние.

11. Материални запаси

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Стоки	-	365
Материали и консумативи	-	2
	-	367

Материалните запаси към 31.12.2015 г. не са заложили като обезпечения на задължения на Дружеството.

12. Краткосрочни финансови активи

Краткосрочните финансови активи през представените отчетни периоди са класифицирани в следните категории:

	Пояснение	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	12.1	117 152	97 077
Инвестиции, държани до падеж	12.2	-	52 623
Финансови активи на разположение за продажба	12.3	9	9
		117 161	149 709

Към 31.12.2016 г. Дружеството няма заложен краткосрочни финансови активи.

12.1. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата

Краткосрочните финансови активи на стойност 117 152 хил. лв.(2015: 97 077 хил. лв.) са класифицирани като финансови инструменти, държани за търгуване, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата. Към 31.12.2016 г. финансовите активи са представени по справедлива стойност, определена на база изготвени пазарни оценки от сертифицирани оценители. (Пояснение 39.1).

12.2. Инвестиции, държани до падеж

Финансовите активи държани като инвестиции, държани до падеж, към 31.12.2015 г. са продадени през периода.

12.3. Финансови активи на разположение за продажба

Към 31.12.2016 г. финансовите активи на разположение за продажба, на стойност 9 хил. лв. (2015: 9 хил. лв.), представляват инвестиции в акции и дялове на дружества, които не се търгуват на регулиран пазар и справедливата им стойност не може да бъде надеждно оценена. Поради тази причина финансовите активи на разположение за продажба са оценени по стойност на придобиване.

13. Предоставени заеми

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Предоставени заеми	101 757	139 266
	101 757	139 266

Краткосрочните заеми са предоставени при годишни лихвени равнища от 3% до 8% в зависимост от срочността на кредита. Срокът на погасяване е до 31 декември 2017 г. Заемите са без обезпечения. Справедливата стойност на предоставените заеми не е определяна поотделно, тъй като ръководството счита, че балансовата им стойност дава реална представа за тяхната справедлива стойност.

14. Търговски и други вземания

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Аванси за придобиване на инвестиции	23 011	38 486
Други търговски вземания	299	1 802
Търговски вземания	23 310	40 288
Краткосрочни депозити	19 030	893
Предплатени разходи	19	25
ДАС за възстановяване	116	116
Други краткосрочни вземания	2 256	3 487
Други вземания	21 421	4 521
Търговски и други вземания общо	44 731	44 809

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски и други вземания на Дружеството са прегледани относно индикации за обезценка. Някои търговски и други вземания са били отписани и съответната обезценка е била призната в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за оперативна дейност“. Отписаните вземания са били дължими главно от търговски клиенти и други, които са имали финансови затруднения.

Към датата на индивидуалния финансов отчет няма значителни необезпечени търговски и други вземания с изтекъл срок на плащане.

15. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Парични средства в брой и в банки:		
- български лева	70 835	56 546
- евро	5 380	3 273
- щатски долари	144	139
Краткосрочни депозити до 3 месеца	-	15 100
	76 359	75 058

Блокираните парични средства на Дружеството към 31.12.2016 г. са в размер на 5 103 хил. лв. (2015 г.: 510 хил. лв.).

16. Собствен капитал

16.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството към 31 декември 2016 г. се състои от 239 646 267 броя обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Акциите на Дружеството са безналични, поименни и свободно прехвърляеми и дават право на един глас и ликвидационен дял.

	2016 Брой акции	2015 Брой акции
Обикновени акции	239 646 267	150 875 596
Привилегировани акции	-	88 770 671
Акции, издадени и напълно платени към края на периода	239 646 267	239 646 267

На 15 юни 2016 г. всички привилегировани акции на дружеството към тази дата са задължително конвертирани в обикновени акции, съгласно условията на проспекта за издаването им.

Към датата на индивидуалния финансов отчет задълженията за дивиденди по привилегировани акции, дължими за 2016 г. до датата на конвертиране, са в размер на 9 063 хил. лв.

Списъкът на основните акционери, притежаващи обикновени и привилегирани акции на Дружеството, е представен както следва:

	2016	2016	2015	2015	2015	2015
	Брой	%	Брой	%	Брой	%
	обикновени		обикновени		привилегирани	
	акции		акции		акции	
Инвест Кепитъл АД	175 002 247	73.03%	111 439 365	73.86%	65 391 482	73.66%
ПОАД ЦКБ Сна	7 464 307	3.11%	609 676	0.40%	4 851 031	5.46%
ЗАД Армеец	3 211 507	1.34%	745 400	0.49%	3 000 000	3.38%
ПОК "СЪГЛАСИЕ"	2 965 952	1.24%	1 021 836	0.68%	5 108 224	5.75%
The Bank of New York Mellon	2 642 238	1.10%	3 466 084	2.30%	-	0.00%
ДСК – Фондове	2 284 238	0.95%	230 526	0.15%	2 191 373	2.47%
ЦКБ Груп ЕАД	1 863 605	0.78%	5 160 005	3.42%	-	0.00%
Eaton Vance Emerging Markets	825 588	0.34%	1 651 176	1.09%	-	0.00%
NN фондове	670 287	0.28%	1 362 052	0.90%	965 933	1.09%
Банка Пиреос България	645 391	0.27%	545 998	0.36%	323 803	0.36%
Уникредит Банк Австрия Raiffeisen Bank International AG	557 594	0.23%	3 133 880	2.08%	198 769	0.22%
Blackrock Frontier Markets Fund	34 225	0.01%	371 313	0.25%	-	0.00%
EURIZON EASYFUND	32 308	0.01%	138 649	0.09%	-	0.00%
Euribank Ergasias Clients ACC	-	0.00%	202 437	0.13%	-	0.00%
Russell Institutional funds public limited	-	0.00%	139 606	0.09%	-	0.00%
Eaton Vance International (Ireland) FU	-	0.00%	943 000	0.63%	-	0.00%
Други юридически лица	-	0.00%	50 616	0.03%	-	0.00%
Други физически лица	25 382 220	10.60%	7 807 722	5.18%	3 306 476	3.73%
	16 064 560	6.71%	11 856 255	7.87%	3 433 580	3.88%
	239 646 267	100.00%	150 875 596	100.00%	88 770 671	100.00%

16.2. Премиян резерв

Към 31 декември 2016 г. премияният резерв е в размер на 260 615 хил. лв. (2015 г.: 260 615 хил. лв.). Премияният резерв е формиран от следните емисии:

- премиян резерв в размер на 28 271 хил. лв. от емисията на привилегирани акции през 2009 г. Премията от емисии е намалена с частта от разходите по емисията, принадлежаща към собствения капитал, в размер на 2 033 хил. лв. През 2015 г и 2014 г. няма конвертирани привилегирани акции.
- премиян резерв в размер на 199 419 хил. лв. от вторично публично предлагане на акции на дружеството през 2007 г. Премията от емисии е намалена с разходите по емисиите на акции в размер на 581 хил. лв.
- премиян резерв в размер на 32 925 хил. лв. от проведеното първично публично предлагане на акции на Дружеството от 07.09.2006 г. до 20.09.2006 г. Премията от емисии е намалена с разходите по емисиите на акции в размер на 327 хил. лв.

16.3. Други резерви

Към 31 декември 2016 г. другите резерви са в размер на 59 824 хил. лв. (2015 г.: 59 824 хил.) и са формирани на база изискванията на Търговския закон за формиране на законови резерви.

17. Задължение за дивиденди

Към 31 декември 2016 г. задълженията за дивиденди по привилегирани акции са както следва:

	Текущи		Нетекущи	
	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Задължение за дивиденди	9 063	16 790	-	8 081
	9 063	16 790	-	8 081

През 2016 г. и 2015 г. Химимпорт АД разпредели на акционерите си, притежатели на привилегирани акции гарантиран дивидент в размер на 17 736 хил. лв. (17 693 хил. лв. за 2015 г.) или по 0.1998 лв. за една привилегирована акция.

Задълженията за дивиденди на Дружеството са възникнали във връзка с емитираните през 2009 г. задължително конвертируеми привилегирани акции с 9% гарантиран фиксиран годишен дивидент. На 15 юни 2016 г. всички привилегирани акции на дружеството към тази дата са задължително конвертирани в обикновени акции, съгласно условията на проспекта за издаването им. Текущата стойност в размер на 9 063 хил. лв. представлява дължимата остатъчна част от гарантирания дивидент за периода 01 януари 2016 г. до 15 юни 2016 г., която ще бъде изплатена през 2017 г. след гласуването на сумата от Общото събрание на Дружеството.

18. Възнаграждения на персонала

18.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Разходи за заплати	(1 456)	(2 087)
Разходи за социални осигуровки	(106)	(115)
Разходи за текущ трудов стаж	(4)	(5)
Разходи за минал трудов стаж	-	(1)
Корекция на разходи по неизползвани отпуски	(1)	(2)
Разходи за персонала	(1 567)	(2 210)

18.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Нетекущи:		
Планове с дефинирани доходи	24	21
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	<u>24</u>	<u>21</u>
Текущи:		
Задължения към персонала	44	35
Задължения към осигурителни институции	27	30
Задължения по неизползвани отпуски	19	19
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	<u>90</u>	<u>84</u>

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2017 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и текущи възнаграждения.

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са както следва:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 1 януари	21	42
Разходи за текущ трудов стаж	4	7
Разходи за лихви	1	1
Преоценки - актюерски печалби от промени в демографските предположения	(4)	(33)
Преоценки - актюерски загуби от промени във финансовите предположения	2	4
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември	<u>24</u>	<u>21</u>

При определяне на пенсионните задължения са използвани следните актюерски допускания:

	2016	2015
Дисконтов процент	3%	3%
Очакван процент на увеличение на заплатите	1%	2%
Средна продължителност на живота:		
Средна възраст на пенсиониране – мъже	64	64
Средна възраст на пенсиониране – жени	61	61

Използвана е таблица за смъртност, изготвена от Националния статистически институт.

Ръководството на Дружеството е направило тези предположения с помощта на независим оценител - актюер. Тези допускания са използвани при определянето на размера на задълженията за изплащане на дефинирани доходи за отчетните периоди и се считат за възможно най-добрата преценка на ръководството.

19. Заеми

Заемите включват следните финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:

Пояснения	Текущи		Нетекущи	
	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:				
Банкови заеми	19.1	10 334	38 872	46 206
Други заеми	19.2, 19.3	22 379	4 206	8 674
Общо балансова стойност		32 713	43 078	54 880

19.1. Банкови заеми

	Текущи		Нетекущи	
	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Банкови заеми	10 334	10 334	38 872	46 206

Инвестиционен кредит – Уникредит Булбанк АД

Договорът за инвестиционен кредит е сключен на 30.01.2015 г. за сума в размер на 58 675 хил. лв. и срокът за погасяване е 30.04.2023 г. съгласно погасителен план. Заемът е обезпечен с инвестиционни имоти, представени в пояснение 6. Годишният лихвен процент по заема е в размер на 3М СОФИБОР плюс 4.9%.

Революиращ кредит - банка АСК ЕАД

Договорът за банков кредит е сключен на 05.10.2011 г. за сума в размер на 3 000 хил. лв. за 1 година, като срокът за погасяване е удължен до 29.09.2017 г. Заемът е обезпечен с недвижими имоти. Годишният лихвен процент по заема е в размер на 8.5%, формиран на база на 1М СОФИБОР плюс 4%, като лихвата не може да бъде по-ниска от 8.5% и по-висока от 10%.

19.2. Други дългосрочни заеми

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Дългосрочни задължения по договори за цесии	4 206	8 412
Дългосрочни заеми	-	262
	4 206	8 674

Дългосрочните задължения за договори за цесии в размер на 4 206 хил. лв., с които са придобити депозити през 2015 г., се олихвяват с лихвен процент 3.5% върху непогасената главница за период до 2018 г.

19.3. Други краткосрочни заеми

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Краткосрочни задължения по договори за цесии	13 714	8 923
Краткосрочни заеми	8 665	11 486
	22 379	20 409

Краткосрочните заеми са получени при годишни лихвени равнища от 3% до 8% в зависимост от срочността на кредита. Заемите са класифицирани според крайния им срок за погасяване, който е през 2017 г. Справедливата стойност на получените заеми не е определяна по отделно, тъй като ръководството счита, че балансовата им стойност дава реална представа за тяхната справедлива стойност.

Краткосрочните задължения по договори за цесии в размер на 13 714 хил. лв. представляват краткосрочна част, платима през 2017 г. с лихвен процент 3.5% върху непогасената главница за период от 1 година.

20. Търговски и други задължения

Търговските и други задължения, отразени в отчета за финансовото състояние, включват:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Задължения по аванси за придобиване на финансови активи	2 245	15 178
Други търговски задължения	22	44
	2 267	15 222
Данък върху доходите на физическите лица	168	88
Данък върху дивидентите	96	-
Задължение за данък добавена стойност	3	19
Данък върху разходите	1	4
Други задължения	25 610	10 533
	25 878	10 644
Търговски и други задължения	28 145	25 866

21. Печалба от операции с финансови инструменти

Печалбите от операции с финансови инструменти за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани както следва:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Положителни разлики от операции с ценни книжа и инвестиции	21 424	61 115
	21 424	61 115

22. Загуба от операции с финансови инструменти

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Отрицателни разлики от операции с ценни книжа и инвестиции	(13 841)	(27 006)
	(13 841)	(27 006)

23. Приходи от лихви

Приходи от лихви за представените отчетни периоди включват:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Приходи от лихви, свързани с:		
- предоставени заеми	17 498	30 840
- корпоративни облигации	3 472	-
- банкови депозити	10	40
	20 980	30 880

24. Разходи за лихви

Разходи за лихви за представените отчетни периоди включват:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Разходи за лихви, свързани с:		
- получени заеми	(3 046)	(15 085)
- банкови заеми	(3 424)	(3 822)
- други задължения	(1 925)	(3 602)
	(8 395)	(22 509)

25. Други финансови приходи и разходи

Други финансови приходи и разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат обобщени както следва:

Други финансови приходи	2016	2015
	'000 лв.	'000 лв.
Положителни разлики от промяна на валутни курсове	894	3 963
Приходи от цесни	-	266
	894	4 229
Други финансови разходи	2016	2015
	'000 лв.	'000 лв.
Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	(594)	(3 949)
Банкови такси и комисионни	(209)	(346)
Други финансови разходи	(16)	-
	(819)	(4 295)

26. Приходи от дивиденди

	2016	2015
	'000 лв.	'000 лв.
Приходи от дивиденди	14 859	1 151
	14 859	1 151

27. Приходи от оперативна дейност

Приходите от продажби на Дружеството могат да бъдат анализирани, както следва:

	2016	2015
	'000 лв.	'000 лв.
Приходи от предоставяне на услуги	1 964	1 646
Приходи от отписани задължения	547	160
Печалба от преоценка на инвестиционни имоти	2 259	-
Други приходи от оперативна дейност	56	-
	4 826	1 806

28. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2016	2015
	'000 лв.	'000 лв.
Приходи от продажба на нетекущи активи	9 111	67
Балансова стойност на продадени нетекущи активи	(8 235)	(25)
Печалба от продажба на нетекущи активи	876	42

29. Разходи за оперативна дейност

Разходите за оперативна дейност на Дружеството могат да бъдат анализирани, както следва:

	Пояснение	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Разходи за външни услуги		(2 319)	(1 878)
Разходи за персонала	18.1	(1 567)	(2 210)
Разходи за обезценка на текущи активи		(808)	(250)
Разходи за материали		(73)	(94)
Разходи за амортизация		(7)	(24)
Други разходи		(182)	(683)
		(4 956)	(5 139)

Възнаграждението за независим финансов одит за 2016 г. е в размер на 115 хил. лв. През годината не са предоставяни данъчни консултации или други услуги, несвързани с одита. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

30. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка в размер на 10 %, и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Печалба за периода преди данъци	35 848	40 274
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък	(3 585)	(4 027)
Данъчен ефект от приходи, непризнати за данъчни цели	3 731	9 978
Данъчен ефект от разходи, непризнати за данъчни цели	(4)	(6 193)
Текущ разход за данък	-	(242)
Отсрочен данъчен (разход)/приход, в резултат от:		
-възникване и обратно проявление на данъчни временни разлики	(2 100)	224
Разходи за данъци	(2 100)	(18)
Отсрочени данъчни приходи, признати в другия всеобхватен доход	-	3

Пояснение 10 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход.

31. Доход на акция

Основният доход на акция е изчислен като за числител е използвана величината – нетна печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции.

Среднопретегленият брой обикновени акции, използван за изчисляването на основния доход на акция, както и нетната печалба, намалена с разхода за дивиденди, подлежаща на разпределение, са както следва:

	2016	2015
Нетна печалба в лева, подлежаща на разпределение	33 748 000	40 256 000
Среднопретеглен брой акции	199 273 852	150 875 596
Основен доход на акция (лева за акция)	0.17	0.27

Среднопретегленият общ брой акции /обикновени и привилегировани/, използван за изчисляването на намаления доход на акция, както и нетната печалба, коригирана с разходи за дивиденди, подлежаща на разпределение, са както следва:

	2016	2015
Коригирана нетна печалба в лева	35 673 000	43 498 000
Среднопретеглен брой акции	239 646 267	239 646 267
Доход на акция с намалена стойност (лева за акция)	0.15	0.18

32. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват собствениците, дъщерни и асоциирани предприятия и ключов управленски персонал.

32.1. Сделки със собствениците

Продажби	2016	2015
	'000 лв.	'000 лв.
<i>продажба на услуги, приходи от наеми и приходи от лихви</i>		
– собственик	1 709	3 901
Покупки	2016	2015
	'000 лв.	'000 лв.
<i>покупки на услуги, стоки и лихви</i>		
– собственик	(300)	-
Парични потоци	2016	2015
	'000 лв.	'000 лв.
Предоставени средства на собственик	7 289	13 413
Получени средства от собственик	(5 821)	(14 045)

32.2. Сделки с дъщерни предприятия

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Продажби		
<i>продажба на услуги, приходи от наеми и приходи от лихви</i>		
- дъщерни предприятия	12 272	12 272
Покупки		
<i>покупки на услуги, стоки и лихви</i>		
- дъщерни предприятия	(14 698)	(14 698)

32.3. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Управителния съвет и Надзорния съвет. Възнагражденията на ключовия управленски персонал се състоят от текущи заплати и възнаграждения, както следва:

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	(956)	(1 544)
Разходи за социални осигуровки	(19)	(19)
Служебни автомобили	-	(2)
Общо възнаграждения	(975)	(1 565)

33. Разчети със свързани лица в края на годината

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Дългосрочни вземания от:		
- дъщерни предприятия	27 509	90 946
Общо дългосрочни вземания от свързани лица:	27 509	90 946

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Краткосрочни вземания от:		
- собственици и ключов управленски персонал	28 841	175 858
- дъщерни предприятия	83 778	86 937
- други свързани лица, извън групата	14 064	13 045
Общо краткосрочни вземания от свързани лица:	126 683	275 840

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Дългосрочни задължения към:		
- дъщерни предприятия	13 333	172 171
Общо дългосрочни задължения към свързани лица:	13 333	172 171
	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Краткосрочни задължения към:		
- дъщерни предприятия	116 390	139 164
- други свързани лица извън групата	495	896
Общо краткосрочни задължения към свързани лица:	116 885	140 060

34. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Дружеството е осъществило следните сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци от финансова дейност:

- Дружеството е прихванало задължения за дивиденди по привилегировани и обикновени акции с вземания на свои акционери в размер на 21 094 хил. лв. през 2016 г. (11 300 хил. лв. през 2015 г.).

35. Дивиденди

През 2016 г. са изплатени дивиденди на акционерите, притежаващи обикновени акции, от печалбата за 2015 г. в размер на общо 10 784 хил. лв., 0.045 лв. за 1 акция. През 2016 г. са изплатени дивиденди на акционерите, притежаващи привилегировани акции, съгласно проспекта им в размер на общо 17 736 хил. лв., 0.1998 лв. за 1 акция.

Данъкът върху дивидентите за физически лица и чуждестранни юридически лица от държави, различни от страни от ЕС и Споразумението за Европейското икономическо пространство, е в размер на 5% за 2016 г. и 2017 г., като данъкът се удържа от брутната сума на дивидентите.

36. Условни пасиви

Дружеството е предоставило гаранции по реда на чл. 240 от Търговския закон като член на ръководните и надзорни органи на Параходство Българско Речно Плаване АД и Проучване и Добив на Нефт и Газ АД.

Дружеството е солидарен длъжник по следните договори за кредит:

- договор за кредитна линия, сключен между Банка ДСК ЕАД и Зърнени Храни България АД на стойност 6 135 хил. лв. към 31.12.2015 г. с погасителен план с краен срок 25 септември 2017 г.;
- договор за кредит от 16.03.2011 г., сключен между Алфа Банк ЕАД и Слънчеви лъчи Провадия АД на стойност на 2 013 хил. евро (3 937 хил. лв.) с погасителен план с краен срок 31.12.2017 г.;

- договор за кредит между УниКредит Булбанк АД и Зърнени храни грейн ЕООД от 13.12.2013 г. с настояща стойност на задължението 16 000 хил. лв. и падеж 13.03.2017 г.; Дружеството е съкредитополучател по договор за кредит от 25.01.2008 г., сключен между Банка ДСК ЕАД и Зърнени Храни България АД, в размер на 7 500 хил. лв. с погасителен план с краен срок 25.09.2017 г.

Дружеството е поръчител по следните договори:

- договор за банков кредит №739/21.06.2013, сключен между Българска Банка за Развитие и Слънчеви лъчи Провадия АД в размер на – 12 974 хил. лева с погасителен план с краен срок 22.05.2023 г.;

- договори за поръчителство с Ландесбанк Баден –Вюртемберг към договор за заем от 29.08.2008 г. и падеж на 28.08.2017 г., към договор за заем от 16.11.2006 г. и падеж на 28.08.2017 г., сключени със Зърнени храни България АД с общо салдо към края на периода в размер на 1 220 хил. лв.

- договор за поръчителство с Българска Банка за Развитие към договор за заем с падеж на 20.05.2017 г., сключен със Зърнени храни Грейн ЕООД с общо салдо към края на периода в размер на 14 053 хил. лв.

Дружеството има сключен договор за издаване на банкови гаранции на дружества от групата с лимит 1 мил. лв. с падеж ноември 2017 г.

Дружеството е съдлъжник или поръчител на свои дъщерни дружества по кредити , отпуснати от ЦКБ АД на обща стойност –51 200 хил. лв. и 6 291 хил. евро.

37. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Финансови активи на разположение за продажба:			
Инвестиции в акции и дялове	8, 12.3	51	51
Конвертируеми облигации	8	46 129	-
Инвестиции, държани до падеж:			
Облигации	12.2	-	52 623
Финансови активи, държани за търгуване (отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата):			
Краткосрочни финансови активи	12.1	117 152	97 077
Кредити и вземания:			
Предоставени заеми	9, 13	228 771	243 535
Вземания от свързани лица	33	154 192	366 786
Търговски и други вземания	14	21 585	6 182
Пари и парични еквиваленти	15	76 359	75 058
Финансови активи		644 239	841 312

Финансови пасиви	Пояснение	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Нетекучи пасиви:			
- заеми	19.1,19.2	43 078	54 880
- задължения към свързани лица	33	13 333	172 171
- задължения за дивиденди	17	-	8 081
Текущи пасиви:			
- задължения за дивиденди	17	9 063	16 790
- заеми	19.1, 19.3	32 713	30 743
- задължения към свързани лица	33	116 885	140 060
- търговски и други задължения	20	22	9 726
		215 094	432 451

Вижте пояснение 4.14 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено в пояснение 39.

38. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Дружеството вижте пояснение 37. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество с управителния съвет. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дългосрочна възвращаемост.

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружеството.

38.1. Анализ на пазарния риск

38.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Дружеството се осъществяват в български лева. Чуждестранните транзакции на Дружеството, деноминирани главно в евро и щатски долари, излагат Дружеството на валутен риск.

За да намали валутния риск, Дружеството следи паричните потоци, които не са в български лева, и сключва форуърдни договори, които не противоречат на политиката на

Дружеството за управление на риска. По принцип има отделни процедури за управление на риска за краткосрочните (до 6 месеца) и дългосрочните парични потоци в чуждестранна валута. В случаите, когато сумите за плащане и получаване в определена валута се очаква да се компенсират взаимно, то тогава не се налага допълнително хеджиране.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

	Излагане на краткосрочен риск		Излагане на дългосрочен риск	
	Щатски долари '000	Евро '000	Щатски долари '000	Евро '000
	31 декември 2016 г.			
Финансови активи	10 961	9 669	-	46 129
Финансови пасиви	-	(23 154)	-	(4 995)
Общо излагане на риск	10 961	(13 485)	-	41 134
	Излагане на краткосрочен риск		Излагане на дългосрочен риск	
	Щатски долари '000	Евро '000	Щатски долари '000	Евро '000
	31 декември 2015 г.			
Финансови активи	25 531	154 188	-	-
Финансови пасиви	(12 490)	(2 035)	-	(142 188)
Общо излагане на риск	13 041	152 153	-	(142 188)

Представената по-долу таблица показва чувствителността на нетния финансов резултат за периода след данъци и на другите компоненти на собствения капитал по отношение на финансовите активи и пасиви на Дружеството към курса на щатския долар и българския лев при равни други условия.

В таблицата се приема, че процентното увеличение/намаление към 31 декември 2016 г. на курса на българския лев спрямо щатския долар е +/- 3.6% (2015 г.: +/- 2.2%). Тези проценти са определени на база на осреднените валутни курсове за последните 12 месеца. Анализът на чувствителността се базира на инвестициите на Дружеството във финансови инструменти в чуждестранна валута, държани към края на отчетния период.

Ако курсът на българския лев спрямо щатския долар се увеличи/намали съответно с +/- 3.6% (2015 г.: +/- 2.2%), промяната ще се отрази по следния начин:

	Нетен финансов резултат след данъци за годината	Нетен финансов резултат след данъци за годината
	Увеличение	Намаляние
	'000 лв.	'000 лв.
31 декември 2016 г.	359	(359)
31 декември 2015 г.	257	(257)

Излагането на риск от промени във валутните курсове варира през годината в зависимост от обема на извършените международни сделки. Въпреки това се счита, че представеният по-горе анализ представя степента на излагане на Дружеството на валутен риск.

38.1.2. Лихвен риск

Политиката на Дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Затова дългосрочните заеми са обикновено с фиксирани лихвени проценти. Към 31 декември 2016 г. Дружеството е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти.

Представената по-долу таблица показва чувствителността на нетния финансов резултат след данъци за годината по отношение на вероятно увеличение/намаление на следните лихвени проценти – 1М СОФИБОР +/-3.82% и 3М СОФИБОР +/-4.24% (за 2015 г. – 1М СОФИБОР +/-4.10% и 3М СОФИБОР +/-9.04%). Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарни условия. Изчисленията са направени на база на променливостта на осреднените пазарни лихвени проценти за всяка година. Всички други параметри са приети за константни. Ефектът от 1М СОФИБОР за 2016 и 2015 г. е под хиляда лева и не е посочен в таблицата.

31 декември 2016 г.	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент
Заеми (3М СОФИБОР)	(3)	3	(3)	3

31 декември 2015 г.	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент
Заеми (3М СОФИБОР)	(26)	26	(26)	26

38.1.3. Други ценови рискове

Дружеството е изложено и на други ценови рискове във връзка със следните преки инвестиции в дъщерни дружества и краткосрочни финансови активи, чийто акции се търгуват на Българска фондова борса - София:

- ЦКБ АД – дъщерно дружество;
- Проучване и Добив на Нефт и Газ АД – дъщерно дружество;
- Зърнени Храни България АД - дъщерно дружество
- Холдинг Нов Век АД – краткосрочен финансов актив.
- Холдинг Център АД - краткосрочен финансов актив

Инвестициите в акции на дъщерни дружества, търгуеми на Българската фондова борса - София се държат като дългосрочни и краткосрочни стратегически инвестиции. В съответствие с политиката на Дружеството не са извършвани специфични хеджиращи дейности във връзка с тези инвестиции. Дейността на тези дружества се наблюдава на регулярна база и контролът или значителното влияние върху тези дружества се използват, за да се поддържа стойността на инвестициите в тези дружества.

Краткосрочните финансови активи, описани по-горе, се държат с цел търговия на Българска фондова борса- София.

38.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства и други. Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Ценни книжа / финансови активи /	163 332	149 751
Предоставени заеми	228 771	243 535
Вземания от свързани лица	154 192	366 786
Търговски и други вземания	21 585	6 182
Пари и парични еквиваленти	76 359	75 058
Балансова стойност	644 239	841 312

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Дружеството е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка. Дружеството не е предоставяло финансовите си активи като обезпечение по други сделки.

По отношение на търговските и други вземания Дружеството не е изложено на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в различни индустрии и географски области. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти и средства на паричния пазар се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг. Балансовите стойности описани по-горе,

представяват максимално възможното излагане на кредитен риск на Дружеството по отношение на тези финансови инструменти.

38.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Дружеството за периода.

Дружеството държи парични наличности, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер и продажба на дългосрочни финансови активи.

Към 31 декември 2016 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2016 г.	Краткосрочни		Дългосрочни
	До 6 месеца	До 12 месеца	От 2 до 5 години
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Задължения за дивиденди	9 063	-	-
Задължения към банки и други заеми	12 454	20 259	43 078
Задължения към свързани лица	112 904	3 981	13 333
Търговски и други задължения	22	-	-
Общо	134 443	24 240	56 411

Към 31 декември 2015 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2015 г.	Краткосрочни		Дългосрочни
	До 6 месеца	До 12 месеца	От 2 до 5 години
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Задължения за дивиденди	-	16 790	8 081
Задължения към банки и други заеми	6 513	24 230	54 880
Задължения към свързани лица	19 957	120 103	172 171
Търговски и други задължения	5 398	4 328	-
Общо	31 868	165 451	235 132

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата. Годишните лихвени плащания са в размер на 19 190 хил. лв. (2015 г.: 19 190 хил. лв.)

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски и други вземания надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до 1 година месеца.

39. Оценяване по справедлива стойност

39.1. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Справедливата стойност на финансови инструменти е представена в сравнение с тяхната балансова стойност към края на отчетните периоди в следната таблица:

Финансови активи	Към 31 декември 2016 г.		Към 31 декември 2015 г.	
	Справедлива стойност '000 лв.	Балансова стойност '000 лв.	Справедлива стойност '000 лв.	Балансова стойност '000 лв.
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	117 152	117 152	97 077	97 077
	117 152	117 152	97 077	97 077

Следната таблица представя финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, в съответствие с йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия групира финансовите активи и пасиви в три нива въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви. Йерархията на справедливата стойност включва следните нива:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, са групирани в следните категории съобразно йерархията на справедливата стойност.

31 декември 2016 г.	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 2 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.	Общо '000 лв.
Активи				
Акции, които не се търгуват борсово	-	117 152	-	117 152
Общо	-	117 152	-	117 152

31 декември 2015 г.	Ниво 1 ‘000 лв.	Ниво 2 ‘000 лв.	Ниво 3 ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Активи				
Акции, които не се търгуват борсово	-	97 077	-	97 077
Общо	-	97 077	-	97 077

През отчетните периоди не е имало трансфери между нива 1 и 2.

Определяне на справедливата стойност

Методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност, не са променени в сравнение с предходния отчетен период.

Акции, които не се търгуват борсово:

Оценката по справедлива стойност се базира на наблюдавани цени на скорошни пазарни сделки с акции на подобни дружества, коригирани за специфични фактори.

39.2. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2016 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

31 декември 2016 г.	Ниво 1 ‘000 лв.	Ниво 2 ‘000 лв.	Ниво 3 ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Инвестиционни имоти:				
- земи и сгради	-	-	35 831	35 831
31 декември 2015 г.	Ниво 1 ‘000 лв.	Ниво 2 ‘000 лв.	Ниво 3 ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Инвестиционни имоти:				
- земи и сгради	-	-	33 572	33 572

Справедливата стойност на недвижимите имоти на Дружеството е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители.

Земя и сгради (Ниво 3)

Оценката по справедлива стойност се базира на приходния метод. Инвестиционните имоти са преоценени към 31.12.2016 г.

40. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството наблюдава капитала на базата на съотношението на капитал към нетния дълг.

Дружеството определя капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал, представени в отчета за финансовото състояние.

Нетният дълг се изчислява като общ дълг, намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Дружеството е да поддържа съотношението на капитал към нетен дълг в граници, които да осигуряват релевантно и консервативно съотношение на финансиране.

Дружеството управлява структурата на капитала и прави необходимите поправки в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Дружеството може да промени сумата на дивидентите, изплащани на акционерите, да върне капитал на акционерите, да емитира нови акции или да продаде активи, за да намали задълженията си.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Собствен капитал	1 235 885	1 212 919
Капитал	1 235 885	1 212 919
+Дълг	262 283	465 740
- Пари и парични еквиваленти	(76 359)	(75 058)
Нетен дълг	185 924	390 682
Съотношение на капитал към нетен дълг	1:0.15	1:0.32

Съотношението през 2016 г. се подобрява спрямо 2015 г. поради намаление на задълженията към свързани лица през периода. Дружеството е спазило условията във връзка със своите договорни задължения, включително поддържането на определени капиталови съотношения.

41. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали значителни корипиращи събития между датата на съставяне на финансовия отчет и датата на одобрението му от ръководство на 30 март 2017 г.

42. Одобрение на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет към 31 декември 2016 г. (включително сравнителната информация) е одобрен за публикуване от Управителния съвет на 30 март 2017 г.